

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Afdeling vergunning en handhaving
t.a.v. Programma SN 2022
Postbus 40225
8004 DE Zwolle

Putten, 5 juli 2022
Kenmerk: B4881-1

Betreft: pro forma zienswijze ontwerpprogramma stikstofreductie en natuurverbetering

Geachte heer, mevrouw

De Nederlandse Melkveehouders Vakbond is een vereniging die als doel heeft het behartigen van belangen van melkveehouders en reageert met deze zienswijze op het genoemde programma.

Volgens uw samenvatting beoogt u het volgende doel:

'Wat willen we bereiken: stikstofneerslag verminderen en natuur verbeteren

De kern van het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering is om de natuur te verbeteren.

Het programma richt zich daarbij op twee doelen:

- 1. Het verminderen van de stikstofneerslag in stikstofgevoelige natuurgebieden om te voldoen aan de wettelijke omgevingswaarden die in de Wet Natuurbescherming zijn opgenomen.*
- 2. Het verbeteren van de natuur door het halen van de zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen in stikstofgevoelige natuurgebieden. Uitgangspunt hierbij is om de staat van onze natuur weer op orde te krijgen.*

Om de natuurdoelen te kunnen halen moet de stikstofneerslag in stikstofgevoelige natuurgebieden sterk verminderen. '

Er ligt een kostbaar programma te inzage dat ongekende gevolgen gaat hebben voor families, het landschap, stad en platteland, het landschap en de sociaaleconomische gevolgen van het platteland. De gebied specifieke effecten ontbreken.

We nemen u mee naar de bron, het onderliggende doel van de wet.

Met de WSN en dit Programma SN wordt gesteld dat Nederland aan de Vogel- en Habitatrichtlijn moet voldoen.

"Nederland is verplicht om voor de natuurwaarden die op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn zijn beschermd een zogenaamde 'gunstige staat van instandhouding' te bereiken op landelijk niveau."

Tevens wordt in de WSN en ook in deze PSN ten onrechte de indruk gewekt dat stikstof een doel en/of middel is welke voortvloeit uit de Habitatrichtlijn (HR). Uitvoerig wordt er uitsluitend op stikstof gestuurd met als resultaat van deze wet WSN.

Stikstof is geen onderwerp in deze Richtlijn. Het gaat hierbij om Artikel 6 van de HR;

"Voor alle SBZ's voor habitats moeten de lidstaten instandhoudingsmaatregelen opstellen en passende wettelijke, bestuursrechtelijke of op een overeenkomst berustende maatregelen vaststellen.

*Deze maatregelen moeten uiterlijk zes jaar na vaststelling van de Unielijsten van GCB's zijn ingesteld. Deze maatregelen zijn positief en **gebiedspecifiek**; ze zijn van toepassing op alle typen **natuurlijke habitats van bijlage I** en de soorten van bijlage II die in die gebieden voorkomen, met uitzondering van de soorten die volgens het Natura 2000- standaardgegevensformulier aanwezig maar verwaarloosbaar zijn. **De maatregelen beogen de natuurlijke habitats en de wilde dier- en plantensoorten van communautair belang in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen, waarbij rekening worden gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden.**"*

Een gunstige staat van instandhouding bereiken op landelijk niveau en/of dit uitsluitend met of door stikstof te sturen staat dus NIET in deze HR. Uitdrukkelijk staat er vermeld dat er PER gebied is en dit van toepassing is op het begrip 'natuurlijke kenmerken'. (zie ook par 4 SDF). In deze Richtlijn zijn drukfactoren zoals stikstof geen onderwerp.

Met de wettelijke foute keuze stikstof en landelijke staat van instandhouding zet Nederland wordt activisten in de kaart gespeeld en gaat ons land met al haar projecten weer op slot.

Staat van de natuur beoordeling

Volgens ons er veel te weinig bekend over de echte staat van de natuur. Dit is wel van groot belang omdat bij projecten van groot openbaar belang (o.a. wonen en wegen) mogen compenseren via ADC-route maar niet over een feitelijke nulmeting beschikken, waarbij de realisatie van een project de schade aan de natuur beoordeeld en hersteld (gecompenseerd) kan worden.

De quick scan wordt nu op grond van de WSN gepresenteerd.

*"Onderzoek naar sociaaleconomische effecten en staat van natuur
Het programma moet rekening houden met de sociaaleconomische effecten van maatregelen. Dit staat in de Wet stikstofreductie en natuurverbetering. Ook moet het een beschrijving geven van hoe het gaat met de natuur in stikstofgevoelige gebieden.*

Deze quick scan wekt de indruk een beschrijving te zijn van de staat van de natuur in de stikstofgevoelige gebieden. Het is NIETS meer of minder dan een theoretische bezorgdheid welke is bepaald vanachter een bureau, van fysieke monitoring is geen sprake laat staan op gebiedsniveau terwijl dat wel verplicht is volgens de HR.

AERIUS is een rekentool ofwel het model dat hieraan ten grondslag ligt en dit model berekent een bepaalde hoeveelheid neerslag in de vorm van droge depositie.

Dit model heeft volgens publieke bronnen afwijkingen tot 100%.,

Dat AERIUS is gevalideerd is een groot misverstand. Er wordt alleen in de lucht gemeten via LML-meetstations en hieruit wordt een depositie berekend ! Een berekening is geen monitoring in de Natura 2000 gebieden en is niet de monitoring die de EU bedoelt.

Europese monitoring (SDF);

Waar Nederland er een theoretische benadering wenst te gebruiken en daarmee op een theoretische manier een slechte natuur beoordeelt is bijzonder.

Nederland beschikt wel over een monitoring die de volgens de EU-regels verstrekt moet worden en daaruit blijkt dat er totaal geen verband is met de theoretische benadering van Nederland.

Deze SDF formulieren worden door LNV ingevuld en ingeleverd volgens een vastgesteld en in 2013 opnieuw vastgesteld protocol.

Dat er een EU-plicht is PER gebied is te vinden via onderstaande link;

<https://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000>

Reference Portal for Natura 2000

The Reference Portal for NATURA 2000 is part of the Standard Data Form (SDF). The portal provides those elements of the SDF which are subject to change over time and subject to changes due to technical developments. These elements are reference documents (e.g., the coding of species), technical support material (e.g., data-model, applications) as well as guidelines to ensure a consistent use of the SDF by all Member States and to outline the technical and administrative procedures on how to submit data to the Commission

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE COMMISSIE van 11 juli 2011 betreffende een gebiedsinformatieformulier voor Natura 2000-gebieden

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011D0484&from=EN>

Wat leeft er op het platteland?

Wij verzoeken u kennis te nemen over de onrust bij de leden van de partijen CDA, VVD en CU die het platteland historisch vertegenwoordigden. Zo zijn er aangenomen moties die 25 juni 2022 zijn aangenomen op de Gelderse ALV van het CDA en 8 juni 2022 op de landelijke ALV van de VVD zijn aangenomen dat pleit voor een zorgvuldig stikstof beleid:

Gehoord te hebben dat:

- Er grote zorgen zijn over het toekomstperspectief van de samenleving;
- De onrust in de samenleving over de landelijke stikstofaanpak;
- Het gevoel van onrechtvaardigheid en een onevenredige impact op de agrarische sector
- Roept om tot een gezamenlijke aanpak te komen.
- Om te sturen op de instandhoudingsdoelen voor natuur en niet blind te staren op de kritische depositiewaarden.
- Mest van intensievere veehouderijen is nodig voor de kringloop met akkerbouw.
- Een grote vermindering van vee een negatief effect heeft op klimaat, er is meer aardgas nodig voor kunstmest als er onvoldoende dierlijke mest is.

Roept op:

- uitgegaan wordt van meer en betere metingen en feiten in plaats van modellen en berekeningen;
- de feitelijke staat van de natuur wordt beoordeeld en ook wordt onderzocht welke (naast stikstof) andere bepalende en te beïnvloeden factoren er zijn.
- wordt nagegaan welk natuurbeheer nodig is voor de instandhouding van de aangewezen soorten en in hoeverre daaraan wordt/werd voldaan.
- wordt vastgesteld dat waar er sprake is van feitelijk onhaalbare natuurdoelen, waarna, ondersteund door onderzoek en metingen ingezet wordt op aanpassing.

- technologie en innovatie de basis vormen voor oplossingen waarna ondersteund door onderzoek en metingen, ingezet wordt op aanpassing;
- Technologie en innovatie de basis vormen voor oplossingen waarbij juridisch houdbaarheid een voorwaarde is;
- perspectief wordt geboden aan boeren door een betrouwbare overheid, ook voor de zogenaamde PAS melders;
- de sociale cohesie op het platteland behouden blijft;

Wij stellen

- dat de sociaaleconomische impact voor stad en platteland ontbreekt; ¹
- dat men zich van bewust is dat je niet eeuwig de groene stikstof die gepaard gaat met voedselvoorziening en landschapsbeheer (weidegang) kunt inwisselen voor grijze stikstof en natuur.
- volgens de volgende onderzoeken Lindeboom (pinguïns), WUR Dwingelderveld en korstmossen² die stellen dat de boerenstikstof NH₃ voornamelijk op de boerengrond rond de boerderij neervalt.
- Op donderdag 7 juli 2022 is er een presentatie over het lopende stikstof onderzoek door de UvA en dit af te wachten alvorens onherstelbare besluiten te nemen. ³

Wetenschappelijke denktank

Wij verzoeken u kennis te nemen van het advies 'Hoe komen we uit de stikstofimpasse in Nederland?' (bijgevoegd) door de Focusgroep stikstof dat door tientallen wetenschappers zoals Prof. Dr. H. Lindeboom en Prof Dr. J. Sanders e.a. uit het D66 netwerk geen onderdeel was van de coalitieonderhandelingen in de Tweede Kamer en bewust uit de media wordt gehouden. Volgens dit onderzoek zijn de Nederlandse boeren keihard nodig om voldoende eiwit te produceren en adviseert Nederland niet de veehouderij af te schalen omdat ons land daar wel voor geschikt voor is.

Samenvatting.

0 Corrigeer berekeningen RIVM-model, dat geeft stikstofruimte voor de korte termijn

- *Lever maatwerk op de vierkante kilometer voor landbouw EN natuur*
- *Verander eiwitsamenstelling in voedsel voor dier*
- *Nederlandse boeren en kennis zijn keihard nodig om voldoende eiwit te produceren.*

- **Twaalf bouwstenen voor oplossingen:**

- 1. Corrigeer de meetcorrectie in het RIVM-model, dat geeft landelijk 2,2% stikstofruimte.*
- 2. De juridische aanpak is veel te complex en leidt onnodig tot ecologische problemen.*
- 3. Om binnen planeetgrens stikstof te komen moeten we voedselketens slim aanpassen.*
- 4. Kies voor een lokale en niet voor een landelijke aanpak.*
- 5. Puntbronnen van stikstof hebben een acuut effect op de nabije omgeving.*
- 6. Leer van een grote pinguïnkolonie met een heel hoge ammoniak uitstoot.*

¹ <https://www.nieuweoogst.nl/nieuws/2022/07/04/ceo-lely-er-woordt-ineens-niet-meer-in-innovatie-geloofd>

² <https://www.foodlog.nl/artikel/overzicht/tag/korstmossen/>

³ <https://twitter.com/frantecol/status/1543567376461041664?s=20&t=VumYu1GRHA2EG3tPA8cLkg>

7. Houd rekening met de complexe chemische en ecologische stikstofcyclus.

8. Houd lokaal meer rekening met waterhuishouding, inrichting, begrazing en onderhoud. 9.

Nederlandse natuur is door de mens samengesteld en vraagt lokaal om heldere keuzen.

10. De fundamentele uitdaging is ecologie en techniek trans-disciplinair te combineren.

11. Kijk ook naar gebieden in Nederland waar het wel goed gaat met de natuur.

12. Efficiënter gebruik landbouwgrondstoffen verlaagt uitstoot van NH₃ aanzienlijk.

- De stikstof versnelling was geen onderdeel van de verkiezingsprogramma's van CU, CDA en VVD. Het voorgestelde rijksbeleid is in strijd met de wet veel zwaarder dan de KDW wet zelf.
- De ontransparante KDW-stikstof aanpak kan grote gevolgen hebben voor de productierechten van het aantal landbouwdieren.
- Minder dieren voor meer kunstmest en meer aardgas zorgen en voldoende betaalbaar voedsel op het spel zetten;
- Agrarische vakbonden hebben tegen deze onhaalbare KDW wet lobby hebben gevoerd bij de Eerste en Tweede Kamer.
- Bent u zich bewust dat belangenorganisaties statutair niet bevoegd zijn ongekend nadeel bij hun achterban aan te brengen;
- Intensieve bedrijven zijn nodig voor de natuurlijke kringlopen en organische stof voor de akkerbouw.
- Wij verzoeken u lering te trekken dat projecten via de mitigerende vergunningsroute zoals stikstofbanken en PAS die al jaren vastlopen door gebrek aan transparantie en omdat er geen voorschot op natuurherstel genomen mag worden via deze route. Wonen en wegen kunnen ook via de ADC-natuurvergunningsroute d.m.v. achteraf compenseren van de schade aan de natuur kunnen verlopen.
De Raad van Staat heeft immers in 2019 niet geoordeeld dat er te veel stikstof terecht komt in natuurgebieden. De passende beoordeling was niet op orde, er mocht geen voorschot genomen worden door de mitigerende route, dat mag wel bij compenseren.
- De doelen van de Habitatrichtlijn veel te veel in besloten private databanken zijn opgesloten openbaar te krijgen, zodat de vergunningen echt vlot getrokken kunnen worden.
- De gewenste extensivering kostprijs verhogend werkt omdat er veel meer schaarse grond nodig is.
- Met het oog op de oorlog in Europa andere landen juist meer grond in productie nemen.
- De data in het Aerius model niet transparant is, maar wel tot forse inperking van grondrechten kan leiden.
- Perspectief gaat verder dan 4 jaar subsidie als kostprijsverhogende maatregelen worden doorgevoerd.
- Er nu een tunnelvisie is op stikstof, terwijl mest die insecten levert juist van belang is voor weidevogels.

Roept op:

- Om te sturen op een lokale feitelijke ecologische en bodemanalyses en instandhoudingsdoelen die bij de aanwijzing van de Natura 2000 gebieden en niet blind te staren op de kritische depositiewaarden.

- Geen schaarse landbouwgrond zonder instemming van de belanghebbenden te (laten) degraderen.

Aerius is verankerd in de Wet natuurbescherming.

1. Aerius levert volgens het advies van het adviescollege Hordijk 'Meer meten, robuuster rekenen' onjuiste uitgangspunten over de afstand. De MGA-2 is onrechtmatig.
2. Het OPS-model binnen Aerius is niet gevalideerd door metingen en het OML-dep model wel. Het laatste model berekent anders dan OPS wel de opname van stikstof door de gewassen.
3. Volgens de Kamerbrief van 6 september 2021 met uw kenmerk DGS/21171130 is de stikstofdepositie tot ongeveer 1 km te herleiden tot een bron. Daarmee is de 25 km toerekening in het rekenprogramma onjuist.
4. Ook allerlei andere nationale en internationale onderzoeken zoals 'Dwingelerveld' laten zien dat stikstofdepositie binnen 50-400 meter van de bron neer slaan.
5. Nu vaststaat dat het effect van een veehouderij maximaal 1 i.p.v. 25 km is het zaak om af te zien van MGA-2 zodat er geen 2500 miljoen belastinggeld aan semi vrijwillige uitkoop wordt gespendeerd zonder dat daarmee de stikstofdepositie op de stikstofgevoelige en overbelaste natuur daadwerkelijk daalt.
6. Aerius geen goed onderscheid maakt tussen natte en droge depositie,
7. dat volgens wetenschappelijke praktijkmetingen droge depositie op de omgeving grofweg 10% van de stikstofemissie is,
8. dat deze droge depositie bovendien merendeel tussen 0 en 40 meter van de bron neerslaat, na 200 meter is geen enkele stikstofdepositie meer te meten,
9. dat planten bij de bron de droge depositie absorberen tot een compensatiepunt, het zogenaamde compensatiepunt van ammoniakabsorptie door gewassen, wat door het OML-dep model gesimuleerd wordt, en door het OPS-model niet,
10. dat de meeste stikstof (90%) direct opstijgt naar hogere luchtlagen, waarvan 20% tot 135 meter en 70% in hogere luchtlagen, en zich over de gehele aardbol verspreidt en dan kan vallen in neerslag als natte depositie,
11. dat de natte depositie in Nederland ongeveer 10 kg/ha is,
12. dat de Nederlandse natte depositie buiten de invloedsferen ligt van de Nederlandse boer,
13. dat net als de commissie Hordijk, Aerius de droge depositie op de natuur meervoudig overschat,
14. Aerius de politiek op het verkeerde been zet,

Louis Bolk heeft recent onderzocht dat gangbare landbouw een beter effect heeft op de bodem dan percelen in beheer als natuur.⁴

Het vervangen van dierlijke mest door kunstmest door gebrek van dieren is niet goed voor de nationale kringloop. Volgens WUR presteert drijfmest beter dan kunstmest.⁵

⁴ <http://www.louisbolk.nl/actueel/combinatie-van-landbouw-en-natuurgraslanden-essentieel-voor-biodiversiteit-en>

⁵ <https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksinstituten/livestock-research/show-wlr/Lagere-nitraatuitspoeling-bij-hoge-drijfmestgift-op-droogtegevoelig-grasland.htm>

Groen voor grijs

De regeling lijkt niet meer over natuur te gaan. Daar komt nog bij dat met de gewijzigde wens naar infra uw groene stikstof verruilt voor grijze stikstof die geen natuurlijke kringloop kent en geen opname van stikstof zoals de landbouwgewassen dat wel doet. De grijze stikstof heeft andere negatievere eigenschappen die een nadeliger effect hebben op de leefomgeving, de natuur en de volksgezondheid. Lees ook p39 uit de bijgevoegde adviezen van wetenschappers uit het D66 netwerk. Hoe komen we uit de stikstofimpasse In Nederland? *'De effecten van NH3 (landbouw) en NOx (verbrandingsmotoren) emissies en deposities worden ten onrechte en verkeerd bij elkaar opgeteld en als uitwisselbaar behandeld. Dit betekent bijvoorbeeld dat uitkoop van boeren ten onrechte ruimte zou geven aan industrie of Schiphol. Dit is een boekhoudkundige truc die los staat van effecten in Natuurgebieden.*

geen gegarandeerd gemeten positief effect op natuur

Het is voor de NMV onaanvaardbaar dat u de agrarische sector voor veel maatschappelijke kosten niet voor natuurdoelen maar voor infra en bouwen offert.

Op de schriftelijke vragen die de NMV stelde aan u op 17 september 2019 kwam er na bemiddeling van de ombudsman uiteindelijk op 8 januari 2020 een antwoord met kenmerk DGA/19294254. Uit deze reactie blijkt dat u geen enkele informatie kunt verstrekken over het daadwerkelijke effect op de natuur door verminderde stikstofuitstoot uit de landbouw in welke vorm dan ook.

Inmiddels is ook duidelijk dat het PBL van visie wijzigt. Volgens Vink die namens het PBL op 17 oktober jl. aan de Tweede Kamer meldde dat er *geen zekerheid is dat met een lagere stikstof uitstoot uit de landbouw de instandhouding van de natuur wordt gerealiseerd.*⁶ *In de huidige aanpak geen garantie zien dat met de reductie van stikstof ook leidt tot kosteneffectief natuurherstel. Gezien de doelen in de stikstofwet, dat zijn generieke doelen en daarbij kunnen we niet op voorhand De huidige aanpak leidt tot lastig uitlegbare resultaten. We besteden miljarden in een aanpak en daarmee weten we niet op voorhand of we op kosteneffectieve manier natuurkwaliteit en of daarmee vergunningverlening vergemakkelten.*

De heer Backus van de UU betoogde dat er veel te weinig bekend is over de Natura 2000-gebieden om een goede keuze te kunnen maken over een kosteneffectieve Plan van Aanpak voor behoud en/of verbetering van de Natura 2000-gebieden. Er zijn immers veel meer drukfactoren dan alleen de tunnelvisie op stikstof uit de landbouw.⁷

Kortom het laten stoppen van veehouderijen leidt nauwelijks tot kosteneffectief natuurbehoud of -herstel.

Er is te weinig gedaan met het advies van de commissie Hordijk en de commissie Remkes, over het berekenen en meten, door het rekensysteem AERIUS en de transparantie daarvan.

De Kritische Depositie Waarden (KDW) welke in Nederland gebruikt worden, zijn geen realistische waarden (zie rapport van Dobben 2012). Bovendien zijn deze KDW's ook door een commissielid

⁶ <https://debatgemist.tweedekamer.nl/debatten/planbureau-voor-de-leefomgeving-over-policybrief-uitweg-uit-de-stikstofcrisis?s=08>

⁷ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A05616

van de EU, de heer dr. Notaro* in 2015 voorzien van een kritische kanttekening en met de beleidsmedewerkers gedeeld en die zijn vervolgens nooit gevalideerd.

De stikstofreductie percentages die benoemd zijn in artikel 1.12a in de wet om als resultaatverplichting op te leggen, betekenen dat geheel Nederland weer snel op slot komt door de beperkingen van stikstof. Dus niet alleen de landbouw, maar ook de bouw, industrie en zelfs de recreatie.

Jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie is niet of niet volledig met de Tweede Kamer gedeeld, zo was de PAS niet in strijd met de Habitatrictlijn. Er dient echter wel, een grondige en volledige toetsing van de wetenschappelijke deugdelijkheid van die beoordeling gegarandeerd te worden. Wetenschappelijk gezien mag er redelijkerwijs geen twijfel over bestaan, dat de betreffende plannen en/of projecten geen schadelijke gevolgen hebben voor de Natuurlijke Kenmerken van het gebied.

Natuurlijke kenmerken zijn die habitattypen en soorten die reden waren voor de aanwijzing van het betreffend gebied en verwijst naar 4 eerdere arresten waar exact dezelfde lijn werd gevolgd. Het model zorgt nu dat elke natuurverbetering voor nog meer bescherming en drempels gaat zorgen.

Over de staat van instandhouding van soorten en typen zijn verschillende rapporten en bevindingen, waardoor er grote onduidelijkheid is over het werkelijke herstel en behoud van soorten en typen. Een voorbeeld daarvan is Natuurgebied Vragenderveen met hoogveen in Gelderland, dat gebied doet het heel goed, terwijl de KDW overschreden wordt. Beheer en onderhoud vindt plaats door de lokale agrariërs. Ook op Texel dat een zeer grote stikstof reductie te wachten staat worden door wetenschappers soorten gevonden die er niet zouden kunnen zijn door de stikstof.⁸

De focus ligt te veel op NH3 afkomstig uit de landbouw, terwijl andere oorzaken, zoals NOx, maar ook klimatologische verandering in neerslag en temperatuur, hydrologie en onderhoud, ook bijdragen aan de staat van instandhouding of het verdwijnen van soorten. Ook recreatief gebruik (verstoring) kan een negatief effect hebben op een Natura 2000-gebied.

Voor een schoner water en minder NH3 stikstof is ganzenbeheer door middel van het wettelijke middel aanwijzing nodig.

De KRW projecten die dit programma beogen mogen niet ten koste van landbouwgrond gaan. Er zijn immers voldoende Natura 2000 gebieden waar de ecologische KRW monitoring gedaan kan worden. Kasteelgrachten, wielen e.d. lenen zich prima voor de ecologische KRW monitoring die niet ten koste hoeft te gaan van boerenland. Wij verzoeken u een opgave in de commentaarnota op te nemen welke Natura 2000 gebruikt worden voor ecologische KRW monitoring.

Het is algemeen bekend dat recreatie, paardenhouderij, industrie en MKB niet of nauwelijks over

⁸ Tweet Lindeboom, <https://twitter.com/hanlindeboom1/status/1542957184719405056?s=20&t=DeqDTBVRilt3ziYPMCQKfw>

een natuurvergunning beschikken. Het mag niet zo zijn dat de landbouw alles d.m.v. een stikstoftool moet gaan oplossen.

Effect minder dieren

Door een daling van het aantal melkkoeien en bijbehorend jongvee als derogatievoorwaarde, is de uitstoot van NH₃ sedert de juridisch geldende peildata van de vogel- en HR-richtlijn (bestaand gebruik!), nu veel lager, dit zou een significant beter resultaat in Natura 2000-gebieden moeten geven.

Ook zijn er in 2020-2021 meer dan 200 varkensbedrijven opgekocht waarvan de productierechten met minimaal 80 procent zijn ingenomen.

De meeste dieren zijn gelimiteerd door productierechten.

Wat is het gemeten effect van minder vee?

Dit beleid gaat ten onrechte veel te veel uit van een generiek NH₃ beleid terwijl het NH₃ effect in de beschermde Natura 2000 gebieden zeker naar mate de afstand groter wordt steeds geringer wordt.

Voor stikstof heeft de EU de NEC-richtlijn. Daarin zijn voor verschillende stoffen plafonds vastgesteld. Zo is er een NH₃ plafond, maar ook een NO_x plafond. Kan NH₃ juridisch ingewisseld worden voor NO_x? Dit gebeurt nu door middel van extern salderen. In het rapport van cie.

Remkes wordt gesteld dat het niet uitwisselbaar is. Dat baseert hij op EU-regelgeving hierover. Welke gevolgen heeft NO_x voor de volksgezondheid en voor de natuur, nu blijkt dat NO_x veel ingrijpender gevolgen heeft dan altijd werd aangenomen, RvS 20-01-2021 Uitspraak 201702813/1/R3m Verder ontbreken de gezondheidseffecten van steeds meer tekenziekten door meer natuur in deze analyse.

In de stukken staat nergens in strijd met het motiveringsbeginsel hoeveel en waar de zwakkere natuur beschermd moet worden. De stikstof aanpak is onevenredig en buiten proportioneel.

Er is een cultuur dat bestuur de ABBB niet meer voldoende in acht neemt, hebben wij ook ervaren met de meerling affaire, kindertoeslag affaire en nu ondervinden wij met elkaar welke verstrekkende gevolgen dit heeft voor heel Nederland, een kabinet dat steeds minder vertrouwen uit de samenleving geniet en onherroepelijke zwaarwegende besluiten zonder een adequate belangenafweging ten koste van beschermde grondrechten neemt.

Graag ontvangen wij namens de verantwoordelijke Minister uw gemotiveerde reactie. Wilt u ons svp informeren binnen welke termijn er pro forma aanvulling verstrekt kan worden.

Met vriendelijke groet,

Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Dr. H. Bleker (voorzitter)